

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

בפני	כבוד השופט אבישי רובס
תובע	צבי (ציקי) אבישר ע"י ב"כ עוה"ד א. גולדנברג
נתבע	ניר פוטר ע"י ב"כ עוה"ד י. לנקרי
	נגד

פסק דין

1. התביעה נשוא תיק זה הוגשה על ידי התובע בגין עוולת לשון הרע והיא עוסקת בפרסום שפורסם ביום 19.9.2016 בשעות הלילה בפורום אינטרנטי שמפעיל הנתבע ברשת הפייסבוק, תחת השם "תושבי מוצקין", במסגרתו נטען כי "אגב, ציפי אבישר נתפס גונב ולכן סולק ממקום העבודה בקריה" (כך במקור - א.ר.). אין חולק, כי הנתבע לא העלה את הפרסום ברשת בעצמו והתובע טען, כי מדובר במשתמש פיקטיבי. בנוסף, טען התובע, כי לא רק שהנתבע השתתף בהסרת הפרסום המכפיש, אלא הוא הגדיל לעשות כאשר בשעות הבוקר הוא פרסם פוסט חדש, בצירוף תמונה של הפרסום המכפיש, תוך הגברת משמעותית של תהודתו, לצורך דיון, כביכול, בדילמה בפניה הוא ניצב.
2. התובע עתר לחייב את הנתבע לפצותו בסך של 144,111 ₪, ללא הוכחת נזק, מכח סעיפים 7א(ב) ו- 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע. לחילופין, עתר לחייב את הנתבע לשלם לו סך של 72,000 ₪, מכח סעיף 7א(ב) לחוק.
3. הנתבע התגונן מפני התביעה וכפר בטענותיו של התובע כלפיו. הוא טען, כי מדובר בתביעת השתקה והפחדה, אשר נועדה למתנגדיו של התובע בקריית מוצקין. נטען, כי הפרסום נעשה על ידי גולש אנונימי, וכי הפרסום הוסר על ידיו בתוך זמן קצר וסביר מאז שנודע לו אודותיו, ולאחר הליך בירור ראוי מצידו.
3. המחלוקת בין הצדדים נוגעת לשאלת אחריותו של הנתבע לפרסום, כמפעיל הפורום, ובעיקר - האם הסיר את הפרסום בתוך זמן סביר. בנוסף, קיימת מחלוקת בנוגע לשאלת אחריותו של הנתבע בגין הפרסום החוזר של הפוסט המכפיש.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

4. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית. מטעם התובע הוגש תצהיר שלו ותצהירה של גבי רותם כבסה. הנתבע הגיש תצהיר עדות ראשית מטעמו. מאחר וגבי כבסה לא התייצבה לדיון, נקבע כי תצהירה לא ישמש כראיה בתיק זה. במהלך דיון ההוכחות נחקרו התובע והנתבע. הצדדים סיכמו את טענותיהם בכתב.

דיון והכרעה

5. טרם הכרעה בשאלות שבמחלוקת, ראוי לעמוד תחילה על השתלשלות העניינים לאשורה והרקע לפרסומים.

6. התובע הינו תושב קרית מוצקין, גיאוגרף ומזרחן בהשכלתו ובעבר הועסק על ידי העירייה.

הנתבע הינו מנהל קבוצה ברשת החברתית פייסבוק, תחת השם "תושבי מוצקין". מדובר בקבוצה פתוחה, בה כל אחד מהמשתמשים יכול לאשר צירופם של משתמשים חדשים. החברים בקבוצה מפרסמים בפורום פוסטים במגוון רחב של נושאים, לרבות בעניינים ציבוריים ופוליטיים.

7. ביום 19.9.2016, בשעה 23:02 פורסם בקבוצת הפייסבוק פוסט שכתבה משתמשת בשם "אורית סהר", כדלקמן:

"...ואגב, שמעתי שציפי אביסר נתפס גונב ולכן סולק ממקום העבודה בקריה" (להלן "הפרסום הראשון").

8. התובע טען, כי זמן קצר לאחר פרסום הפוסט הנ"ל יצרו עימו קשר חברים בקבוצת הפייסבוק והסבו את תשומת ליבו לפרסום.

9. ביום 20.9.2016, בשעה 01:20 (כשעתיים לאחר הפרסום), שלח התובע לנתבע הודעה בפייסבוק, במסגרתה הסב את תשומת ליבו לפרסום הראשון:

"ניר. עדכנו אותי כי טרול בשם אורית סהר פרסם תגובת לשון הרע לפוסט שהועלה בקבוצה שלך. אבקש למחוק בהקדם את הפוסט ולחסום את הטרול הזה. תודה".

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

טענתו של התובע, לפיה הנתבע קרא את ההודעה כבר בשעה 01:20 לא הוכחה בראיה כלשהי ואני מקבל את גרסתו של הנתבע לפיה, הוא ראה את ההודעה רק בבוקר, בסביבות השעה 07:00.

בשעה 07:23 השיב הנתבע לתובע, כדלקמן:

"בוקר טוב, אני מתכוון לפעול נגד התופעה הנפסדת בצורה מערכתית. אתה יכול לפעול כמוכן גם ולפנות למשטרה או שתחכה קצת לראות מה אצליח ליישם". משמעות הביטוי "תופעה נפסדת" בתגובתו של הנתבע אינה משתמעת לשני פנים. הנתבע עצמו לא האמין לתוכן הפרסום.

התובע השיב לנתבע מיד כי:

"לא הבנתי. אתה ממשיך לאפשר את הישארות התגובה הזאת?"

בשעה 08:14 הוסיף התובע כי:

ניר. אתה עורך קבוצת הפייסבוק 'תושבי מוצקין' ואתה האחראי משפטית לתכנים המועלים בה. הסבתי את תשומת ליבך כבר לפני שעות לתגובה הפוגעת בשמי הטוב. על אף שהדבר בשליטתך המיידית נמנעת עד כה מהסרת הפוסט ובכך לא מנעת את המשך הפגיעה בשמי הטוב, זאת למרות שידעת בעצמך להגדיר אותה "תופעה נפסדת". הבנתך את המצב החמור הכולל במה חופשית לטרולים - חשבונות מזוייפים - המוצאים דיבת אנשים אמיתיים היא לא פחות מהפקרות. ראה בהודעתי זו התראה אחרונה טרם נקיטת אמצעים משפטיים נגדך. אני דורש ממך להסיר מיידית את התגובה האמורה ולחסום באופן קבוע כל טרול שמוציא דיבה בקבוצה שבניהולך..."

הנתבע השיב לתובע כי:

"צר לי שאתה חש ככה. אני פועל עפ"י יעוץ משפטי ומוכן להסיר כל תגובה שתחשב פסולה עי גורמים מוסמכים".

אדגיש בנקודה זו, כי במהלך החקירה הנגדית, התברר כי הנתבע לא ערך שום התייעצות משפטית אמיתית, הוא כלל לא פנה לעו"ד ולא קבל באותה עת יעוץ משפטי מגורם כלשהו (ראה עמ' 17 ו- 18 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

10. בשעה 09:23 פרסם הנתבע פוסט חדש, אליו צורפה תמונה של הפרסום הראשון, כדלקמן:

"חבר קבוצה מוכר מאיים שינקוט בהליכים משפטיים על כך שנפגע מלשון הרע. קיימת הבוקר, שוב, סבב ייעוץ משפטי ואני רוצה להבהיר שמטרת הקבוצה היא לתת במה לכל ענייני העיר בצורה הכי חופשית שהחוק במדינת ישראל מאפשר. כל חבר בה מעלה תכנים מדעתו ועל דעתו האישית. אני לא רוצה לתת מקום ללשון הרע, פרסום פוגעני, הסתה או לכל פעולת פרסום שאינה חוקית. אני חושב שתושבי מוצקין קבוצה פתוחה ומרתקת ואני מקווה שתנתן לי הזכות להמשיך ולנהל אותה באותה מתכונת. ישנה אחריות שילוחית כלשהי, החוק מנסה להתקדם עם רוח התקופה והטכנולוגיה וההגדרות הנוילות, ואני אכבד כל הוראה מוסמכת שתורה לי להפעיל את סמכותי ולמחוק תגובות או אנשים. חשוב לי לומר שאין לי יכולת לקבוע מהי לשון הרע בכל מקרה. אינני שופט ואינני מפקד משטרה שיכול לשלוח שוטרים לבחון כל תגובה שמאן דהו מחליט לרשום. אני מזמין את הקבוצה לדיון חשוב זה על מנת לעזור לעצב את המרחב שהיא יצרה לטובה" (להלן "הפרסום השני").

התובע צרף לתצהירו כנספח ז' העתק מהפוסט. אלא, שעותק הפוסט שצורף כנספח ז' חסר את צילום הפרסום הראשון. במהלך חקירתו הנגדית, אישר התובע כי אין בידיו העתק מהפוסט הכולל את צילום הפרסום הראשון (עמ' 10 - 11 לפרוטוקול).

הנתבע נמנע משום מה מלהתייחס בתצהירו לפרסום השני ולטענה בדבר צירוף צילום הפרסום הראשון אליו. רק בחקירתו הנגדית אישר, כי אכן צילם את הפרסום הראשון וצרף אותו לפרסום השני. הוא הוסיף, כי מחק את הפרטים המזהים של התובע, מאחר ו"לא רצה לחזור על הפרטים מבישים". אין בידי לקבל את טענתו של הנתבע ואני מבכר את גרסתו של התובע בעניין זה (עמ' 27 לפרוטוקול). טענה זו, בדבר מחיקת הפרטים המזהים של התובע, הועלתה על ידי הנתבע לראשונה אך בשלהי חקירתו הנגדית. מדובר בטענה חדשה של הנתבע, המהוות הרחבת חזית אסורה ובבחינת גרסה כבושה, שהנתבע כבש אותה בליבו, אף שברור כי היא רלוונטית וברת משקל לעניין ולכן, משקלה אפסי (ראה י. קדמי, **על הראיות** (חלק ראשון, מהדורה מעודכנת, תש"ע - 2009), עמ' 500 - 502). אני קובע, אפוא, כי הנתבע העתיק את הפרסום הראשון במלואו וצרף אותו לפוסט החדש שפרסם בשעה 09:23. אעיר, כי גם אם אכן מחק הנתבע את פרטיו של התובע (ומובהר, שאינני מקבל את גרסתו במישור זה), אין לכך חשיבות אמיתית, שהרי הנתבע אישר, כי בזמן אמת, כל חבר סקרן בקבוצה שגולל את דף הפייסבוק יכול היה להגיע בנקל לפרסום המכפיש (שטרם הוסר באותה עת) ולקשר בין הדברים (עמ' 27 לפרוטוקול).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

11. ואכן, הזמנתו של התובע, באמצעות הפרסום השני, להגיב לדיון שפתח, גררה אחריה תגובות של חברי הקבוצה. הנתבע הגיב אף הוא בדיון ביום 20.9.2016. הוא פנה לאורית סהר (מי שפרסמה את הפרסום הראשון), כדלקמן:

"השאיפה שלי היא להתערב באופן מינימלי בתכנים. עלו פה מתקפות מכל הצדדים. הרבה תגובות עפו מכאן לשם ויש עוד תגובות בקהילה שאפילו לא הגעתי לקרוא. אני שב ואומר שאני לא שופט ואני לא בקיא לקבוע בדיוק מתי תגובה היא לשון הרע שמצריכה מחיקה ומתי לא. כאשר מנכ"ל העירייה הותקף הוא בחר לגשת למשטרה, שכאמור אני אכבד כל הנחיה שלה. כאשר ציקי הואשם על ידך, הוא הפך נסער מאד ובחר לתבוע אותי דווקא ולכן אני רואה צורך להגיב על הדברים. התביעה שלו אמנם תמוהה שכן לאורך כל הדרך אמרתי לו שאני מחפש דרכים לטפל עם מינימום התערבות... זה אומר שלגבייך, ההאשמה שלך היא חמורה והיות שהוא חש פגוע, יש מקום להבהיר על מה התבסס" (עמי שני בנספח ז' לתצהירו של התובע. ההדגשות שלי - א.ר.).

הנתבע, אשר טען כי מחק את פרטיו של התובע בפרסום השני, נקב בשמו של התובע באופן ברור בתגובתו זו. לאחר שאורית סהר השיבה לו בביטול, ענה לה הנתבע כי "ברשותך אענה לך בדיון הראשי". כל ההתנהלות בדיון נעשתה באופן פומבי בקבוצה, לרבות פנייתו של הנתבע לאורית סהר, בה נזכר שמו של התובע פעם נוספת.

12. התובע טען, כי בשעה 14:50 הוא עדכן את הנתבע כי גמר אומר למצות עימו את כל הסעדים המשפטיים העומדים לרשותו וכי דקות ספורות לאחר מכן, בישר לו הנתבע, כי הסיר את הפוסט המכפיש. אולם, הפרסום השני שהעלה הנתבע, אשר כלל את צילום הפרסום הראשון נותר בעמוד הפייסבוק והוא הוסר שעות לאחר מכן. הנתבע לא צרף לתצהירו את פנייתו הנ"ל לנתבע ואף לא את הודעתו של הנתבע, לפיה הוא הסיר את הפרסום הראשון. התובע גם לא צרף אסמכתא כלשהי שתראה כי במועד הקרוב לשעה 14:50 הפרסום הראשון טרם הוסר. עם זאת, צורפה הודעתו של הנתבע בדף הפייסבוק של הקבוצה, מהשעה 15:02, לפיה "אני מעדכן שהתגובה הבעייתית הוסרה".

מנגד, הנתבע טען כי נכנס לדף הפייסבוק על מנת להסיר את הפרסום הראשון בשעה 12:00, לאחר שפנה לגולשת האנונימית (אורית סהר), וראה כי הסירה את הפוסט בעצמה. הנתבע לא צרף אסמכתא כלשהי, לרבות עותק מפנייה שלו, כביכול, לאורית סהר, בסביבות השעה 12:00.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

הראיה היחידה שיש בה כדי להוכיח את המועד בו הוסר הפרסום הראשון, הינה הודעתו של הנתבע על כך מהשעה 15:02. סביר להניח, כי במדה והנתבע אכן גילה בשעה 12:00 כי הפרסום הראשון הוסר, היה מודיע על כך בקבוצה כבר באותה עת ולא ממתין עד השעה 15:02. במצב דברים זה, לאור הראיות שהוצגו בפני, אני קובע כי הפרסום הראשון הוסר ביום 20.9.2016, בסמוך לשעה 15:00. הפרסום השני הוסר רק לאחר מכן.

13. ההכרעה בתביעה נשוא התיק דנן באשר לקיומה של עוולה אזרחית של לשון הרע, מצריכה בחינה הנעשית במספר שלבים. הראשון - יש לבדוק האם האמירות בפרסומים הנטענים מהווים לשון הרע, כהגדרת מונח זה בחוק. השני - יש לבחון האם מתקיימים יסודות המונח "פרסום" בחוק. בשלב זה, יהיה צורך להכריע בשאלה האם הנתבע הוא שפרסם את הפרסומים או נושא באחריות לפרסומם. בשלב השלישי, נבחנת תחולת הסייגים לאיסור וההגנות השונות שמקנה החוק לפרסומים. ככל שנמצא כי אכן פורסמו אמירות שהן בבחינת לשון הרע והנתבע אחרא לפרסומים, כי אז נעבור לשלב הרביעי, בו יבחנו הסעדים, לרבות שאלת הפיצוי הראוי (ראה ע"א 751/10 פלוני נגד דיין - אורבך (8.12.2012) וכן, ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נגד הרציקוביץ', פ"ד נח (3) 558, 568).

14. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, מגדיר את המונח לשון הרע כדלקמן:

"לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול -

(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם.

(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;

(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, משלח ידו או במקצועו".

(4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו;"

15. על מנת לקבוע האם אמירה מסויימת מהווה לשון הרע, יש לפרשה. המבחן לפרשנות הפרסום הינו מבחן אובייקטיבי. בעת פרשנות הפרסום יש לעמוד על מובנו של הביטוי ועל המשמעות הטמונה בו. יש לשלוף מתוך הביטוי את פרשנותו הסבירה ולברר אם מדובר בביטוי הגורם להשפלת אדם פלוני בעיני האדם הסביר. יש לייחס לביטוי את המשמעות הסבירה של המילים לפי הקשרן תוך התחשבות באופייה ובהתאם לתפיסות מקובלות של האדם הסביר. כאשר בית המשפט נתקל בקושי פרשני, עליו להעדיף את הפרשנות שלפיה הביטוי איננו לשון הרע (ע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נגד הרציקוביץ' פ"ד נח(3) 558). לצורך בחינת משמעותם

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

של דברים, אין חשיבות לכוונת אומר האמרה (המפרסם) ואין חשיבות לשאלה כיצד הבין את הדברים בפועל מי שקרא או שמע את הדברים. המבחן הקובע הוא מהי לדעת השופט היושב בדין המשמעות שקורא סביר היה מייחס למלים (ע"א 723/74 יגאל תומרקין נגד אליקים העצני, פ"ד מג(2) 333; ע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נו(2) 607). עם זאת, אל המובן הטבעי והרגיל של מילים אין להגיע תוך בידודן וניתוקן מהקשרן אלא נהפוך הוא, יש לראותן על רקע הכללי בו הובאו ובהקשר הדברים בו פורסמו (ע"א 723/74 הוצאת עתון "הארץ" בע"מ ואח' נגד חברת החשמל לישראל בע"מ ואח', פ"ד לא(2) 281, 300 וע"א 1104/00, לעיל, בעמ' 617 - 618).

16. המשמעות של האמירה בפרסום הראשון ברורה ואין צורך להרחיב בעניין זה. הפרסום ייחס לתובע עבירה של גניבה, שבעקבותיה פוטר מעבודתו בעיריה. מדובר באמירה המייחסת לתובע עבירה פלילית, וככזו היא מהוות לשון הרע (ראה ע"א 310/74 אליהו שטרית נגד שלמה מזרחי, פ"ד ל(1) 389 וכן, א. שנהר, א. שנהר, דיני לשון הרע (תשנ"ז - 1997), בעמ' 128). בנוסף, יש באמירה זו כדי להשפיל ולבזות את התובע בפני אלו הממונים עליו ולפגוע במשרתו והיא מהווה לשון הרע בהתאם להגדרת מונח זה בסעיף 1 לחוק.

17. עצם העובדה שהפרסום נקב בשם "ציפי אביסר", תוך עיוות קל של שמו של התובע, ולא "ציקי אבישר" (ציקי הינו כינוי של התובע), אין בה להעלות או להוריד. מדובר בקבוצת פייסבוק בקרית מוצקין, הוכח כי שמו של התובע מוכר בקבוצה וברור לחלוטין כי הפרסום כוון אליו. הראיה היא, שאף אחד מהמגיבים, לרבות הנתבע עצמו, לא העלה בזמן אמת תהייה בעניין. הנתבע העלה טענה זו, בלשון רפה יש לומר, אך בסיכומיו ומוטב היה לו נמנע מלעשות כן.

18. סעיף 2(א) לחוק איסור לשון הרע קובע, כי פרסום יכול שייעשה בדרכים שונות, בין היתר בעל פה, בכתב או בדפוס "וכל אמצעי אחר". סעיף 2(ב) קובע, כי "רואים כפרסום לשון הרע, בלי למעט מדרכי פרסום אחרות... אם היתה מיועדת לאדם זולת הנפגע והגיעה לאותו אדם או לאדם אחר זולת הנפגע" וכן, "אם היתה בכתב והכתב עשוי היה, לפי הנסיבות להגיע לאדם זולת הנפגע".

הגדרת המונח "פרסום" בחוק רחבה והיא כוללת כל מעשה של העברת מסר לאדם אחד או יותר זולת הנפגע (א. שנהר, לעיל, בעמ' 85 - 86). פרסום, כמשמעו בחוק, הוא העברתה של ידיעה משפילה או מבזה לאדם אחר זולת הנפגע. ההגדרה רחבה דיה כדי להכניס תחת כנפיה גם פרסום ברשת האינטרנט (בר"ע (מחוזי-חיפה) 850/06 רמי מור נגד ידיעות אינטרנט 22.4.2007). כך למשל, העברת הודעת דוא"ל לאדם אחר זולת הנפגע נכנסת לגדרו של המונח

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

"פרסום", לפי הגדרתו בחוק (ראה ע"א (מחוזי-נצרת) 1184/06 פרופ' פלאוט נגד ד"ר גורדון ((27.2.2008)).

19. בעניינינו, הפרסום הראשון נעשה בקבוצת הפייסבוק המנוהלת על ידי הנתבע, הוא נצפה על ידי צדדים שלישיים והוא עונה על הגדרת סעיף 2(א) לחוק. עם זאת, אין חולק כי הפרסום נעשה על ידי מאן דהוא בשם אורית סהר ולא על ידי הנתבע, שהינו מנהל הקבוצה. השאלה היא, האם ניתן להטיל על הנתבע אחריות לפרסום הראשון, מכח היותו מנהל קבוצת פייסבוק באינטרנט.

סעיף 11 לחוק קובע כדלקמן:

"(א) פורסמה לשון הרע באמצעי תקשורת, ישאו באחריות פלילית ואזרחית בשל לשון הרע, האדם שהביא את דברי לשון הרע לאמצעי התקשורת וגרם בכך לפרסומו, עורך אמצעי התקשורת ומי שהחליט בפועל על הפרסום, ובאחריות אזרחית ישא גם האחראי לאמצעי התקשורת.

...

(ג) בחוק זה -

"אמצעי תקשורת" - עתון כמשמעותו בפקודת העתונות (להלן - עתון) וכן שידורי רדיו וטלוויזיה הניתנים לציבור;
"עורך אמצעי תקשורת", בעתון - לרבות עורך בפועל, ובשידור - לרבות עורך התכנית שבה נעשה הפרסום;
"אחראי לאמצעי התקשורת", בעתון - המוציא לאור, ובשידורי רדיו וטלוויזיה - מי שאחראי לקיומם".

חוק איסור לשון הרע חוקק לפני למעלה מחמישה עשורים ומאז חלו תמורות משמעותיות באמצעי התקשורת. חוק יש לפרש ולהתאים למציאות הקיימת ולכן, יש להחיל כאמור את הוראות החוק בהתאמה, בשינויים המחוייבים, גם על פרסום באתרי אינטרנט (ראה רע"א 4447/07 רמי מור נגד ברק אי.טי.סי. (1995) החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ (25.3.2010) וכן, בר"ע 850/06, לעיל).

התובע הפנה בעניין זה לפסק הדין שניתן בע"א 51326-10-15 (מחוזי-ת"א) ד"ר יצחק לבנה נגד ליגמנט בע"מ ואח' (26.9.2016). בפסק הדין הנ"ל נדונה תביעתו של רופא שיניים, שניהל את שירותי רפואת השיניים בקופת חולים מאוחדת, כנגד הבעלים והמפעילה של אתר אינטרנט, המספק תשתית לפרסום חדשות וכתבות בנושאים הקשורים לרפואת שיניים, בגין

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

כתבה שפורסמה באתר וייחסה לו, ברמיזה, קשר לפרשת שחיתות (אף שלא היה לו קשר אליה). בכל הנוגע להטלת אחריות על מנהל אתר אינטרנט, קבע בית המשפט באותו עניין כדלקמן:

אני סבורה כי יש לבחון כל מקרה לגופו. ויודגש, כמובן שלא כל אתר אינטרנט ייחשב כאמצעי תקשורת, ולא בכל מקרה יש להטיל אחריות בגין פרסום באתר על האתר ועל מנהלו או עורכו, אלא יש לבחון כל מקרה לגופו. אין דין פרסום "טוקבק" או פרסום בפורום כדין פרסום כתבה כפי שנעשה בענייננו. יש חשיבות למידת "השליטה" של אתר האינטרנט, מנהליו ועורכיו על הפרסום בקביעה האם להטיל עליהם אחריות. כך למשל נדונה בפסיקה השאלה האם אתר אינטרנט הוא אמצעי תקשורת לצורך סעיף 11 לחוק, כאשר דובר באותם מקרים על פרסום של "טוקבק" על ידי משתמשים אנונימיים או על פרסום במסגרת פורום המנוהל במסגרת אתר כזה או אחר. עיון בפסיקה מלמד על קיומן של שתי גישות, שטרם הוכרעו... לטעמי, במקרים שכאלה מידת השליטה, בטרם הפרסום, היא מינימאלית והטלת האחריות על אתר האינטרנט אינה מובנת מאליה (כמובן שלאחר הפרסום יש לאתר אחריות להסירו במקרה ומדובר בפרסום פוגעני).

ואולם, במקרים אחרים, בהם לאתר האינטרנט יש מאפיינים של עיתון ושליטה על הפרסומים שנעשים במסגרתו, כאשר יש לאתר מנהל או עורך שמבצעים סינונים לתכנים המתפרסמים בו, כאשר קיימת יכולת עריכה - במקרים שכאלה דומה אתר האינטרנט במהותו לעיתון, והנטייה להטיל אחריות על האתר, מנהליו ועורכיו במקרים שכאלה צריכה, לטעמי, להיות גבוהה יותר, הכל כמובן בנסיבות המקרה, כאשר יש לזכור כי תכליתו של סעיף 11 היא להטיל אחריות נוספת על מי שמהווה כ"יד מכוונת" ועל מי שאפשר תשתית לוגיסטית לפרסום לשון הרע".

בית המשפט המחוזי בסס קביעתו בדבר אחריותו של מנהל האתר, על מבחן השליטה של מנהל האתר טרם ביצוע הפרסום. נקבע, כי במקרים בהם מידת השליטה, בטרם הפרסום, היא מינימאלית, הרי שהטלת האחריות על אתר האינטרנט אינה מובנת מאליה. מאידך, במקרים בהם למנהל האתר שליטה על הפרסומים שנעשים במסגרתו, קיימים בידיו כלי עריכה והוא מבצע סינון של התוכן העתיד להתפרסם, הנטייה להטיל אחריות על מנהל האתר תהיה גבוהה יותר.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-16 אבישר נ' פוטר

בקשת רשות ערעור שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה במסגרת החלטה שניתנה ברע"א 8562/16 ג'דעון הכט ואח' נגד ד"ר יצחק לבנה (27.12.2016). בית המשפט העליון הבהיר, כי העידן האינטרנטי מחייב בחינת סוגיות חדשות בדיני לשון הרע, ובעיקר כאלה הנוגעות לקביעת היקף האחריות המוטלת על מפעילי אתרי אינטרנט בגין פרסום דבר לשון הרע באתר אינטרנט על ידי צד שלישי. אולם, נוכח העובדות הקונקרטיות באותו מקרה, ובראשן מידת השליטה שנקבע כי היתה בידי המערערים בקשר עם הפרסום הנדון, לא מצא בית המשפט צורך לדון בסוגיה זו, על היבטיה העקרוניים. בית המשפט העליון הדגיש, עם זאת, את העובדה שבאותו מקרה מנהלי האתר שלטו בהליכי הסינון והבקרה של תכנים שהיו עתידים להתפרסם באתר, זאת במובחן ממצבים בהם לא קיימת בקרה מקדמית על תכנים שמועלים לאתרי אינטרנט, כדוגמת פרסום טוקבקים או פוסטים בפורומים למיניהם. בית המשפט העליון לא הכריע, אפוא, בסוגיית אחריותם של מנהלי אתרים ופורומים, אולם הוא אישר בשלב ראשון את מבחן השליטה של מנהל האתר טרם הפרסום, בו השתמש בית המשפט המחוזי. בנוסף, ציין כבוד השופט זילברטל, כי לכאורה, ניתן לייחס למנהלי האתר אחריות בגין הפרסום בהיותם מסייעים (לכותב הרשימה) בביצוע העוולה, וזאת בהסתמך על הדין הקיים המעוגן בהוראות סעיף 12 לפקודת הנזיקין, המוחל על עוולת לשון הרע מכח סעיף 7 לחוק.

20. בענייננו, מדובר בקבוצת פייסבוק פתוחה, בה כל אחד מהמשתמשים יכול לאשר צירופם של משתמשים חדשים, והחברים בקבוצה מפרסמים בפורום פוסטים במגוון רחב של נושאים, לרבות בעניינים ציבוריים ופוליטיים. הנתבע חסר שליטה על הפוסטים המתפרסמים על ידי חברי הקבוצה, טרם הפרסום, אין לו שליטה על תכנם והוא אינו יכול למנוע פרסומם מבעוד מועד.

טענת התובע לפיה אורית סהר הינו משתמש פיקטיבי - פרופיל מתחזה ("טרול"), כלשון הצדדים) וכי הנתבע היה ער לכך ולכן אחראי לפרסום, לא הוכחה. עצם העובדה שאחד מחברי הקבוצה הזהיר באופן לקוני ביום 11.9.2016 כי אורית סהר היא "טרולית" (ראה ת/1), אין בה משום הוכחה כי אכן כך הדבר. גבי כבסה, שהאזהרה יוחסה לה, לא התייצבה לדיון ותצהירה אינו משמש ראיה בתיק זה. מעבר לכך, לא הוצגה בפני ראיה אמיתית שתוכיח כי אכן מדובר בפרופיל מתחזה. התובע לא צרף לתצהירו ראיה כלשהי בעניין זה והוא אשר כי כלל לא ניסה לאתר את אותו משתמש. מנגד, הוא טען, כי הוא מחזיק בידיו חוות דעת מומחה, שיש בה כדי להוכיח זאת וכי הוא עתיד לעשות בה שימוש בהליך נוסף המתנהל בין הצדדים. חוות הדעת הנ"ל לא הוצגה כראיה במשפט בתיק דנן. הלכה היא, כי הימנעות מלהביא ראיה שיכולה היתה לתמוך בטענתו של בעל דין, מקימה חזקה שבעובדה כי היה באותה ראיה לפעול לחובת אותו בעל דין (ע"א 2275/90 לימה נגד רוזנברג, פ"ד מז(2) 605,

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-16 אבישר נ' פוטר

ע"א 565/88 הבנק למימון ולסחר בע"מ נגד מתתיהו, פ"ד מה (4) 651, 658. ככל שקיימת בידיו חוות דעת העשויה לתמוך בטענותיו והתובע בחר שלא להציגה כראיה, הרי שהדבר פועל לרעתו במישור זה.

21. מאחר ואין בידי הנתבע את יכולת השליטה על תוכנם של פוסטים, טרם פרסומם בקבוצה, הרי שלא ניתן להטיל עליו אחריות לפרסום הראשוני של הפוסט המכפיש. במובן זה, חוסה הנתבע תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15(11) לפיה, הוא נהג בתום לב, שעה ש"הפרסום נעשה **בשידור רדיו או טלוויזיה שלא הוקלט מראש והנאשם או הנתבע הוא מי שאחראי לפי סעיף 11 והוא לא ידע ולא יכול היה לדעת על הכוונה לפרסם לשון הרע**". הגנה זו אינה מזכירה, כאמור, פרסום באינטרנט, אולם יש לפרשה בהתאם לרוח התקופה ולהתקדמות הטכנולוגית.

22. מנגד, הוכח כי בידי הנתבע, כמנהל קבוצת הפייסבוק, הכלים להסיר פרסומים והוא יכול היה למחוק כל פרסום בלחיצת כפתור. בנוסף, בידי הנתבע הכלים לחסום חברים מלעשות שמוש בפלטפורמה. לפיכך, יכול היה הנתבע להסיר את הפרסום המכפיש בכל עת מרגע שנודע לו אודותיו. הטענה כאילו היה בידי המפרסם המקורי - אורית סהר - או כל חבר אחר בקבוצה, להחזיר את הפרסום לאתר היא תיאורטית בלבד ואינה רלבנטית.

23. אני מקבל את טענת הנתבע, לפיה אין זה סביר לדרוש ממנו למחוק באופן מיידי כל פרסום שנטען לגביו שהוא מהווה לשון הרע. טענה זו נכונה בכל הנוגע לפרסומים שיש לערוך לגביהם לפחות בדיקה ראשונית לגבי אמיתותם, ולא כל השתהות בהסרת הפרסום תגרור אחריה הטלת אחריות לפי חוק איסור לשון הרע. מחד, משעה שהנתבע נטל על עצמו לפתוח קבוצת פייסבוק ולנהל אותה, ויש בידיו כלים להסרת תכנים פוגעניים, הוא נושא באחריות להסרת תכנים שהינם פוגעניים באופן מובהק. מנגד, ראוי להזהר בהטלת נטל כבד מדי על מנהלי אתרים, שאין באפשרותם לשאת בו, ואשר יגרור אחריו פגיעה בחופש הביטוי, רק בשל הסיכוי שלא הוסר באופן מיידי פרסום שנטען לגביו כי הוא לשון הרע.

24. הנתבע עצמו ראה בפוסט שפורסם משום "תופעה נפסדת". למרות זאת, הוא בחר שלא להסיר את הפרסום באופן מיידי וטען ביום הפרסום בשעה 08:30, כי הוא "פועל עפ"י ייעוץ משפטי ומוכן להסיר כל תגובה שתחשב פסולה עי גורמים מוסמכים". בהמשך, בשעה 09:23 העלה כאמור פוסט בקבוצה, במסגרתו העלה לדיון את עניין הפרסום הראשון וטען, כי "קיימתי *הבוקר, שוב, סבב ייעוץ משפטי...*". לא היו דברים מעולם. הנתבע לא פנה לייעוץ משפטי, הוא לא התייעץ עם גורם משפטי כלשהו ומאז השעה 07:00 בבוקר לערך, אז נודע לו על דבר הפרסום, הוא לא עשה דבר. למרות שאישר כי הפרסום מהווה "תופעה נפסדת", וחרף טענתו לפיה אין בידיו את הכלים כדי לקבוע האם מדובר בפרסום שהוא לשון הרע אם לאו וכי הוא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

קיים "סבב ייעוץ משפטי", לא עשה הנתבע דבר לצורך בירור העניין. למעשה, לא השתנה דבר מאז נודע לנתבע על דבר פרסום הפוסט המכפיש ועד להסרתו בסביבות השעה 15:00. הנתבע לא ערך בירור אמיתי כלשהו במהלך אותן שעות, אף שהתיימר לעשות זאת ולא ברור מה הניע אותו, לשיטתו, לפעול למחיקת הפוסט רק בשעות הצהריים. הנתונים שהיו בידיו בשעות הצהריים היו זהים לנתונים שהיו בידיו בשעת הבוקר המוקדמת, עת פנה אליו התובע בדרישה למחוק את הפרסום. לו אכן היה הנתבע פועל מיידית לצורך בירור אמיתי של העניין, בין אם קבלת ייעוץ משפטי ובין אם פניה לאורית סהר, המפרסמת המקורית של הפרסום הראשון, ניתן היה אולי לקבל את עמדתו לפיה, נהג בסבירות והביא למחיקת הפרסום המכפיש בתוך זמן סביר, בהתחשב בפעולות הבירור אותן היה עליו לנקוט. אולם הוא לא עשה דבר.

במקום להיוועץ, כפי שטען כי עליו לעשות, הוא בחר להעלות בקבוצה פוסט עצמאי משלו, אליו צורף צילום של הפרסום הראשון המכפיש במלואו, כולל שמו של התובע, תוך הפצה חוזרת שלו, באמתלה של דיון קבוצתי. אדגיש בעניין זה, כי הכלל בדיני לשון הרע הוא, כי עצם העובדה שפרסום מסוים הוא בבחינת חזרה על פרסום אחר, אשר יש בו משום הוצאת לשון הרע, אינה מקנה הגנה לפרסום החוזר (ראה רע"א 3614/97 אבי יצחק, עו"ד נגד חברת החדשות הישראלית בע"מ, פ"ד נג(1) 26 וכן, א. שנהר, לעיל, בעמ' 157). לפיכך, עצם העובדה שהנתבע חזר על הפרסום הראשון, אין בה כדי להעלות או להוריד ומדובר בפרסום לכל דבר ועניין. יסוד הפרסום, הבא לידי ביטוי בסעיפים 2 ו-7 לחוק, מתקיים גם בעניין הפרסום השני.

אינני מקבל את טענתו של הנתבע, כאילו העלה את הפוסט השני כדי לאפשר לאותה אורית סהר להגיב. באותה מידה, יכול היה לפנות אליה בהודעה פרטית, שלא בתפוצה כללית של חברי הקבוצה ולקבל את הסבריה בנוגע לפרסום המכפיש. התנהלותו של הנתבע בפרסום הפוסט החדש, לא רק שלא "טפלה מערכתית" ב"תופעה הנפסדת", אלא אך הגבירה את תהודתו של הפרסום הראשון. הזמנתו של הנתבע, באמצעות הפרסום השני, להגיב לדיון שפתח, תוך צירוף תמונה של הפרסום הראשון, גררה אחריה תגובות של חברי הקבוצה. הנתבע חזר בהמשך והגיב אף הוא בדיון ביום 20.9.2016, תוך אזכור שמו של התובע. מדובר בהמשך ישיר להתנהלותו של הנתבע בהשתהות בלתי מוסברת בהסרת הפרסום, אף שסבר כי הוא מהווה "תופעה נפסדת" (משמע - הוא עצמו לא האמין לתוכן הפרסום). אחריותו של הנתבע לפרסומים נובעת הן מהשתהותו בהסרת הפרסום הראשון והן מחמת הפרסום השני, שהוא עצמו ערך.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

25. אחריותו של הנתבע קמה גם מכח עוולת הרשלנות בסעיף 35 לפקודת הנזיקין, אשר באה לידי ביטוי בהימנעותו מהסרת הפרסום הפוגעני מקבוצת הפייסבוק חרף דרישתו של התובע לעשות כן. להבדיל ממעורבות פאסיבית בהעלאת הפרסום לראשונה בקבוצה על ידי אורית סהר, קיימת מעורבות אקטיבית מצד הנתבע להמשך העוולה של פגיעה בשמו הטוב של התובע והימנעות מלנקוט באמצעים יעילים ו"זולים" למניעת המשך הפגיעה הנ"ל, כאשר בחר שלא להסיר את התגובה המכפישה וכל שכן, כאשר פרסם אותה מחדש (ראה בעניין זה ת.א (שלום-כ"ס) 7830/00 בורוכוב ארנון נגד פורן אלישי (14.07.2002), ת.א 32986/03 בושמיץ משה נגד אהרונוביץ ענת (06.05.2007) ות.א. (שלום-חיפה) 45326-03-13 ב.ה. עוגן ניהול פרויקטים בע"מ נגד גד צוקר (14.2.2016)).

26. כאמור, הנתבע אינו אחראי לפרסום הראשוני של הפוסט המכפיש, מאחר ולא היו בידי השליטה או הכלים למנוע את הפרסום והוא נהנה מההגנה מכח סעיף 15(11) לחוק, בשינויים המחוייבים. מנגד, הוא נושא באחריות לפרסום הראשון, נוכח השתהותו הבלתי מוסברת בהסרתו וכן, הוא נושא באחריות ישירה לפרסום השני.

27. הנתבע לא הצביע על הגנה כלשהו מכח הוראות החוק. למעלה מן הצורך, אבהיר כי החזקות הקבועות בסעיף 16 לחוק אינן חלות על הנתבע.

סעיף 16 לחוק קובע כדלקמן:

- "(א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.
- (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
- (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
 - (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לא;
 - (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15".

בעניין הנטל להוכחת תום הלב והחזקות בסעיף 16 לחוק, נקבע בע"א 184/89 יעקב טריגמן נגד טיולי הגליל (רכב) 1966 בע"מ (31.12.1989), כדלקמן:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

"בכדי לבסס לכאורה הגנת תום לב, מפני תובענה בשל פירסום לשון הרע, די לו, לנתבע, להוכיח שתיים אלו: כי הפירסום נעשה על-ידי באחת הנסיבות המנויות בסעיף 15 לחוק, וכי הפירסום לא חרג מן הסביר באותן נסיבות, כאמור בסעיף 16(א) לחוק. אך אם הוכיח התובע אחת משלוש חלופותיו של סעיף 16(ב) לחוק, כי אז מתהפכת הקערה על-פיה וקמה חזקה הפוכה, שהפירסום נעשה שלא בתום לב, ואם הנתבע איננו סותר את העובדות עליהן נסמכת חזקה זו, כי אז יימצא חייב בדיון...".

28. בעניינינו, הנתבע לא הוכיח כי הפרסום (בפרט הפרסום השני) נעשה באחת הנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחוק ודי בכך כדי לשלול ממנו את חזקת תום הלב, מכח סעיף 16(א). במצב דברים זה, לא עבר הנטל לכתפיו של התובע להוכיח כי הפרסום נעשה שלא בתום לב.

גם אם עבר הנטל להוכחת חוסר תום ליבו של הנתבע לכתפיו של התובע (ואינני סבור כך), מתקיימות לפחות חלק מהחלופות בסעיף 16(ב). ראשית, לא הוכח שהדבר שפורסם אמת והנתבע לא נקט לפני הפרסום השני אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא אם לאו. הוכח, כי הנתבע לא ערך ולו בדיקה שטחית ולא נקט באמצעים סבירים מינימאליים לצורך בדיקת אמיתות העובדות שפורסמו על ידו, באמצעות הפצת הפרסום הראשון, למרות התיימר לעשות כן (סעיף 16(ב)(1)). שנית, הנתבע עצמו ראה בפרסום שייחס לתובע עבירה של גניבה ופיטורים ממקום עבודה בעקבות זאת, משום "תופעה נפסדת" והוא לא האמין לתוכן הפרסום (סעיף 16(ב)(2)). המחוקק קבע בחוק את רמת ההתנהגות הראויה, כגון אמון הנתבע בפרסום שבצע או נקיטת אמצעי בדיקה. עצם העובדה שהנתבע לא קיים את מצוות המחוקק ולא הגיע לרמת ההתנהגות הדרושה, מבססת את החזקה הקבועה בסעיף 16(ב) לחוק לפיה, עשה את הפרסום שלא בתום לב (ראה ע"א 640/85 זיו קופר נגד איגוד המוסכים בישראל, פ"ד מד(1) 594, א. שנהר, לעיל, עמ' 293). מאחר והנתבע לא סתר חזקה זו, הרי שהוא אחראי על פי דין בעוולה של פרסום לשון הרע ועליו לפצות את התובע בגין נזקיו.

29. במישור הנזק - התובע עתר לחייב את הנתבע לפצותו בסך של 144,111 ₪, ללא הוכחת נזק, מכח סעיפים 7א(ב) ו- 7א(ג) לחוק איסור לשון הרע. לחילופין, עתר לחייב את הנתבע לשלם לו סך של 72,000 ₪, מכח סעיף 7א(ב) לחוק.

סעיף 7א(ב) לחוק קובע, כי בית המשפט רשאי לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על 50,000 ₪, ללא הוכחת נזק (סכום זה צמוד למדד המחירים לצרכן). סעיף 7א(ג) לחוק

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

קובע כי מקום בו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור, ללא הוכחת נזק.

30. הפיצויים בגין לשון הרע נועדו להעמיד את הנפגע באותו מצב שבו היה נתון לולא פרסום לשון הרע ולהשיג שלושה יעדים - לעודד את רוחו של הניזוק שנפגעה בגין לשון הרע, לתקן את הנזק לשמו הטוב ולמרק את זכותו לשם הטוב שנפגעה בגין לשון הרע. לשם השגתן של מטרות תרופתיות אלה אין להסתפק בפיצוי סמלי, אך גם אין להטיל פיצויים העולים על שיעור הנזק שנגרם. הפיצוי התרופתי לא נועד אך להצהיר על הפגיעה ומאידך, הוא גם לא נועד להעשיר את הנפגע. הפיצוי התרופתי נועד להעניק פיצוי מלא על הנזק שנגרם, לא פחות ולא יותר. רק כך יהא ניתן לקיים את האיזון הראוי בין חופש הביטוי מזה לבין השם הטוב והפרטיות מזה. עוד נקבע בפסיקה, כי גם אם יש לדיני הפיצויים בגין לשון הרע תפקיד מחנך ומרתיע, אין בו, בתפקיד זה, כדי להגדיל את הפיצוי התרופתי מעבר למידותיו הטבעיות ואין בכוחו כדי להגדיל את סכום הפיצויים שהיה מתקבל על פי הכללים בדבר השבת המצב לקדמותו (רע"א 4740/00 לימור עמר ואח' נגד אורנה יוסף ואח', פ"ד נה(5) 510). בנוסף, לפסיקת הפיצויים יש ערך הצהרתי, שיש בו כדי לבטא הכרה שיפוטית בכך שנעשתה כלפי התובע עוולה ובכך ששמו הטוב נפגע ללא הצדקה (א. שנהר, לעיל, בעמ' 369 וע"א 802/87 עקיבא נוף נגד אורי אבנרי, פ"ד מה(2) 489, 492 - 493).

31. בקביעת הפיצוי בגין עוולת לשון הרע, על בית המשפט לשקול את היקף הפגיעה במעמדו של הניזוק, בהשפלה שסבל, בכאב וסבל שהיו מנת חלקו ובתוצאות הצפויות מכל אלה בעתיד. יש להתחשב בטיב הפרסום, בהיקפו, מידת פגיעתו, בהתנהגות הצדדים ומידת הזהירות בה נקט המפרסם טרם ביצוע הפרסום (רע"א 4740/00, לעיל; א. שנהר, לעיל, עמ' 370).

בכל הנוגע לפיצוי מכח סעיף 7א לחוק, הדגיש בית המשפט העליון בפסק דינו ברע"א 2015/15 מאיר פלבסקי נגד חברת מקור הפורמייקה בע"מ ואח' (4.8.2016), כי האפשרות לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק קיימת לא רק כאשר הנזק לא הוכח, אלא גם כאשר לא הוכח עצם קיומו.

32. בענייננו, התובע לא התייחס בתצהירו לנזקיו, למעט אמירה לפיה מדובר בפרסומים שקריים, מכפישים ומבזים, אשר פגעו בשמו הטוב. לטענתו, קשה להשתחרר מן הרושם כי רצונו של הנתבע לשמר עניין ו"באז" בקבוצת הפייסבוק שהוא מנהל ועורך, גבר ורמס את זכותו של התובע לשם טוב. לטענתו, חומרת העניין גוברת נוכח סירובו של הנתבע להסיר את התגובה המכפישה, בשלב בו יכל עוד לצמצם את הנזק. במקום זאת, הוא הגביר את תהודתו דרך הזמנה לדיון והצפת הנושא מחדש.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

כפי שפורט לעיל, הפרסומים נשוא התביעה ייחסו לתובע עבירה של גניבה, שבעקבותיה פוטר כביכול מעבודתו בעיריה. יש באמירות בפרסומים אלו כדי להשפיל ולבזות את התובע ולפגוע בשמו הטוב. יש לקחת בחשבון, כי חרף המצב שהציג, טרם פרסום הפוסט השני, אליו צורף הפרסום הראשון המכפיש, לא נערכה על ידי הנתבע ולו בדיקה ראשונית מינימאלית, כדי לוודא את אמיתות הדברים. מנגד, לאור הוראות סעיף 19(1) לחוק, בעת פסיקת הפיצוי, יש לקחת בחשבון את העובדה שהנתבע לא חבר במקור את הפרסום הראשון שצורף לפרסום השני. בנוסף, אקח בחשבון את העובדה שהפרסומים הוסרו כבר באותו יום.

ספק בעיני אם היתה כוונת זדון מצידו של הנתבע ולכן, לא מתקיימים בנסיבות העניין התנאים הקבועים בסעיף 7א(ג) לחוק. עם זאת, ללא ספק התנהל הנתבע בהיתממות, תוך עצימת עיניים, וגרם בהתנהגותו לפגיעה בשמו של התובע.

בהתחשב במכלול השיקולים הרלבנטיים, אני פוסק לתובע פיצוי בסך של 15,000 ₪.

לא מצאתי מקום להורות לנתבע להתנצל בפני התובע באתר הפייסבוק, כפי שעתר התובע לעשות, ולו מן הסיבה שיהא בכך כדי להעיר מחדש את הפרסום המכפיש ואת ההתעסקות בו בקבוצת הפייסבוק. יתירה מזאת, אם לא מצא הנתבע מקום להתנצל עד כה, הרי שכל התנצלות כעת תהא מן הפה אל החוץ וממילא, לא תשיג מטרתה (ראה ת.א. (מחוזי-ת"א) 10-03-32235 ארגון המורים בבתי הספר העל יסודיים, בסימינרים ובמכללות ואח' נגד עיתון ישראל היום ואח' (6.2.2011)).

33. סיכומו של דבר, אני מקבל את התביעה ומחייב את הנתבע לשלם לתובע פיצוי בסך של 15,000 ₪. בנוסף, ישלם הנתבע לתובע את אגרות המשפט וכן, שכ"ט עו"ד בסך של 4,500 ₪. סכומים אלו ישולמו בתוך 30 ימים מהיום, שאחרת ישאו הפרשי הצמדה וריבית כחוק, מהיום ועד למועד התשלום בפועל.

המזכירות תמציא העתקים מפסק הדין לצדדים.

ניתן היום, י"ח תשרי תשע"ט, 27 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.

אבישי רובס, שופט

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 16-10-7685-10 אבישר נ' פוטר

